

*«NKKK jamg'armasi» DMning
2026 yil «25 » sentabrdagi
235 -sonli buyrug'iga 1-ilcva*

**«Navoiy kon-metallurgiya kombinati jamg'armasi»
davlat muassasasining
korrupsiyaga qarshi kurashish
SIYOSATI**

Navoiy 2026-yil

I bob. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Siyosat "Navoiy kon-metallurgiya kombinati jamg'armasi" davlat muassasasi (keyingi o'rinlarda – Jamg'arma)da halollik siyosatini ta'minlash, ya'ni xodimlar va umuman Jamg'armada korrupsiyaga qarshi kurashish madaniyatini oshirish maqsadida yuksak xulq-atvor standartlariga muvofiqlikni, shuningdek lavozim (xizmat) majburiyatlarini bajarish chog'ida Jamg'arma xodimlari tomonidan korrupsiyaviy harakatlar sodir etilishiga yo'l qo'ymaslikni aks ettiradi. Siyosat Jamg'arma direktori tomonidan tasdiqlangandan so'ng kuchga kiradi.

2. Ushbu Siyosat O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuni, "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi O'RQ-931-son Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining korrupsiyaga qarshi kurashish va davlat organlari hamda tashkilotlarida korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tizimini takomillashtirishga doir hujjatlari, jumladan 2025 yil 21 apreldagi PQ-147-son qarori, O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi direktorining 2026 yil 6 mayda ro'yxatdan o'tgan 3829-son buyrug'i bilan tasdiqlangan Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat bo'linmalari faoliyati to'g'risidagi namunaviy nizom, sovg'alarga oid amaldagi normativ-huquqiy hujjatlar, Jamg'armaning Ustavi va boshqa ichki hujjatlari, shuningdek ISO 37001:2025 "Anti-bribery management systems — Requirements with guidance for use" xalqaro standartining tegishli tamoyillari hisobga olingan holda ishlab chiqilgan.

3. Jamg'arma Siyosatni o'z faoliyatining o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib qabul qiladi, o'ziga xos va korrupsiyaviy xavf-xatar hamda mavjud resurslar asosida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'z mexanizmlarini ishlab chiqib, joriy etadi.

4. Jamg'armada korrupsiyaga qarshi boshqaruv tizimini shakllantirishda ISO 37001:2025 xalqaro standartining tegishli tamoyillari hisobga olinadi. Quyidagilar Jamg'armada korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy maqsadlari hisoblanadi:

Jamg'arma xodimlari tomonidan O'zbekiston Respublikasi qonunlari va korrupsiyaga qarshi kurashishga doir ichki hujjatlar talablarini tushunish hamda ularga rioya etilishi;

Jamg'armada korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish va korrupsiyaga barham berish;

Jamg'armaning barcha faoliyat sohalarida korrupsiyaning oldini olish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish;

xodimlarning Jamg'armaning faoliyati yuzasidan huquqiy ongi va huquqiy madaniyati darajasini oshirish, Jamg'armada korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish;

Jamg'arma xodimlari faoliyatining shaffofligi va xulq-atvor me'yorlariga muvofiqligini ta'minlash;

korruptsiyaviy harakatlarni o'z vaqtida aniqlash, ularga barham berish, ularning oqibatlari, ularni keltirib chiqaruvchi sabab va shart-sharoitlarni bartaraf etish, korruptsiyaviy harakatlarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligi tamoyilini ta'minlash;

Jamg'armada mavjud korruptsiyaga barham berish;

korruptsiyaga qarshi boshqaruv tizimini muntazam takomillashtirish va uning samaradorligini baholab borish.

5. Mazkur Siyosat Jamg'armaning barcha xodimlari va rahbarlariga, ularning egallab turgan lavozimi va bajarayotgan vazifalaridan qat'iy nazar tatbiq etiladi. Xodimlarning yaqin qarindoshlari va aloqador shaxslari to'g'risidagi ma'lumotlar manfaatlar to'qnashuvini aniqlash, oldini olish va tartibga solish maqsadida qonunchilikda belgilangan tartibda inobatga olinadi.

Siyosat Jamg'armaning barcha xodimlari tomonidan bajarilishi shart bo'lgan korruptsiyaga qarshi tamoyillar va qoidalarni, shuningdek ularni amalga oshirishga yondashuvlarni belgilaydi. Jamg'arma kontragentlar, mijozlar, yetkazib beruvchilar, pudratchilar, hamkorlar va boshqa manfaatdor tomonlar bilan munosabatlarda mazkur tamoyillarga rioya etilishini rag'batlantiradi.

Jamg'arma kontragentlarini mazkur Siyosat, odob-axloq kodeksi va boshqa ichki idoraviy hujjatlaridan xabardor bo'lishga chorlaydi. Jamg'arma barcha kontragentlarini bir xil axloqiy tamoyillarga rioya qilishga chorlash uchun barcha sa'y-harakatlarni amalga oshiradi va tegishli kontragentlarini korruptsiyaga qarshi kurashish uchun qat'iy choralar ko'rishga chaqiradi.

6. Jamg'armaga ishga qabul qilinayotgan har bir shaxs mazkur Siyosat bilan imzo qo'yirilgan holda tanishtiriladi va uning talablariga rioya qilishi shart.

7. Mazkur Siyosatning maqsadlari uchun quyidagi asosiy tushunchalar va atamalardan foydalaniladi:

aloqador shaxslar – O'zbekiston Respublikasining "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq Jamg'arma xodimiga aloqador deb e'tirof etiladigan jismoniy va yuridik shaxslar;

davlat organlari va muassasalari – davlat hokimiyati, boshqaruvi organlari, fuqarolarning o'z-o'zini boshqarish organlari, jumladan vazirliklar, xizmatlar, agentlik, markazlar va boshqa idoralar hamda ularning tarkibiy (hududiy) bo'linmalari;

sovg'a – xodimga xalqaro va boshqa rasmiy tadbirlar munosabati bilan jismoniy va yuridik shaxslar tomonidan do'stlik yoki minnatdorchilik belgisi sifatida bepul taqdim etilgan, moddiy qimmatga ega bo'lgan mol-mulk yoki beg'araz ko'rsatilgan xizmat. Sovg'a evaziga mukofot yoki foyda kutmasdan ochiq beriladi. Odatda sovg'alar hamkorlik aloqalarini boshlash, mustahkamlash yoki rivojlantirish uchun beriladi yoki olinadi;

ish faoliyati yuzasidan mehmondo'stlik belgilari – uchinchi shaxslarning hamkorlik o'rnatish va/yoki uni qo'llab-quvvatlash bilan bog'liq bo'lgan, Jamg'arma xodimlarining sodiqligini oshirishga qaratilgan, Jamg'arma xodimlari manfaatlari yo'lidagi xarajatlari, jumladan uchinchi shaxslarning ovqatlanishi, ish faoliyati yuzasidan tushliklar tashkil etilishi bilan bog'liq xarajatlari, transport xarajatlari, yashash, ko'ngilochar tadbirlar, jumladan sayohat dasturlari bilan bog'liq xarajatlar va h.k.;

kontragent – Jamg'arma bilan shartnomaviy munosabatlarga kirishgan (mehnat munosabatlari bundan mustasno) har qanday yuridik yoki jismoniy shaxs;

korruptsiya – shaxsning o'z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etishi;

korruptsiyaviy xavf-xatar – Jamg'arma xodimlari yoki uchinchi shaxslar tomonidan Jamg'arma nomidan yoki ularning manfaatlarini yo'lida korruptsiyaviy harakatlarni amalga oshirish xavfi;

korruptsiyaviy harakatlar – xodim tomonidan bevosita yoki bilvosita shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali pora beruvchi manfaatlarini yo'lida harakat yoki harakatsizlik uchun moddiy manfaatdor bo'lishi, shu jumladan pul, qimmatbaho qog'oz, boshqa ko'rinishdagi mulk, mulkiy huquqlar, mulkiy xarakterdagi xizmatlar olish, talab qilish, undirish, taklif qilish yoki berish, pora berish va/yoki olish yoki bunda vositachilik qilishda, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar undirish (pora olish) va boshqa noqonuniy maqsadlarda o'z xizmat vazifalaridan noqonuniy foydalanish;

korruptsiyaviy huquqbuzarlik – sodir etilganlik uchun O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida javobgarlik belgilab qo'yilgan korruptsiya alomatlariga ega xatti-harakat;

korruptsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi – Jamg'armada korruptsiyaga qarshi kurashish vazifasi yuklangan tarkibiy tuzilma;

korruptsiyaga qarshi kurashish tizimi – korruptsiyaviy harakatlarning, O'zbekiston Respublikasining korruptsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonunchiligi hamda Jamg'armaning korruptsiyaga qarshi kurashish masalalariga doir ichki hujjatlari buzilishining oldini olish, Jamg'arma xodimlari tomonidan o'z faoliyatini professional va xulq-atvor jihatdan yuksak darajada amalga oshirilishini ta'minlash bo'yicha kompleks chora-tadbirlar;

kronizm (favoritizmning do'stona aloqalarga asoslangan ko'rinishi) – do'stlar yoki ishonchli shaxslarga noqonuniy imtiyozlar taqdim etish maqsadida hokimiyat va/yoki obro'sidan foydalanish;

mansabdor shaxs – doimiy, vaqtincha yoki maxsus vakolat bo'yicha tayinlanadigan yoki saylanadigan, hokimiyat vakili vazifalarini bajaradigan yoxud davlat organlarida, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlarida, mulk shaklidan qat'iy nazar, korxonalarda, muassasalarda, tashkilotlarda tashkiliy-boshqaruv, ma'muriy-

xo'jalik vazifalarini amalga oshiradigan va yuridik ahamiyatga ega harakatlarni sodir etishga vakolat berilgan shaxs, xalqaro tashkilotda yoxud chet davlatning qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi, ma'muriy yoki sud organida mazkur vazifalarni amalga oshiruvchi shaxs.

manfaatlar to'qnashuvi – shaxsning shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorligi uning o'z lavozim yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, tashkilotlarning, Jamg'armaning yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan (mavjud manfaatlar to'qnashuvi) yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan (ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi) vaziyat;

mahalliychilik – mahalliy manfaatlarinigina ko'zlab ish tutish. Bunda, shaxsni uning nasliy kelib chiqishi (aslzoda yoki mashhur sulola vakili ekanligi va u jamoatchilik tomonidan e'tirof etilganligi) hamda yaqin qarindoshlarining egallab turgan xizmat mavqei sababli, uning lavozimga qo'yiladigan malaka talablariga mos kelish-kelmasligini hisobga olmagan holda ishga qabul qilish, rotatsiya qilish yoki lavozimga tayinlash;

nepotizm (tanish-bilishchilik, qarindosh-urug'chilik; favoritizmning qarindoshlik rishtalariga asoslangan ko'rinishi) – o'zining yaqin qarindoshlari yoki do'stlariga noqonuniy imtiyozlar berish maqsadida hokimiyatdan foydalanish va (yoki) ta'sir o'tkazish, shuningdek, yaqin qarindoshlari va (yoki) do'stlariga asossiz mukofotlar hisoblash, Jamg'arma manfaatlari zarariga, yaqin qarindoshlari va do'stlarini ishga qabul qilish hamda lavozimga tayinlashlar;

rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar – belgilangan tartib-taomillar yoki harakatlarni sodir etish bilan bog'liq standart tartiblar amalga oshirilishini ta'minlash yoki tezlashtirish maqsadida tegishli qonunchilik va normativ me'yorlar hamda qoidalarda ko'zda tutilmagan noqonuniy ravishda taqdim etiladigan pul mablag'lari, mol-mulk, mulkiy huquqlar, xizmatlar, boshqa moddiy yoki nomoddiy foyda;

urug'-aymoqchilik – Jamg'arma xodimining avlod-ajdodlari bir bo'lgan, bir sulolaga mansublik asosida uchinchi shaxslarga nisbatan sub'ektiv, imtiyozli va noxolis munosabat shaklidagi shaxsiy manfaatdorligi;

favoritizm – Jamg'arma xodimi boshqa shaxs va/yoki shaxslar guruhi manfaatlariga qaraganda bitta shaxs va/yoki shaxslar guruhi manfaatlariga ustuvor ahamiyat qaratishi, Jamg'armada kadrlarni tanlash, joylashtirish, lavozimini ko'tarish, mukofot puli berish, davlat mukofotlariga tavsiya etish, ta'til berish yoki sihatgohlar hamda xorijiy safarlarga yuborish, murojaatlar, shuningdek ish va navbatchilik jadvallarini ko'rib chiqishda ketma-ketlikni yo'lga qo'yish bilan bog'liq vaziyatlarda tartiblarga rioya qilmaslik;

xayriya (xayriya yordami) – yuridik yoki jismoniy shaxslar (xayriya qiluvchilar)ning Jamg'arma uchun bepul yoki imtiyozlar asosida moddiy va/yoki nomoddiy boyliklar, xususan, pul mablag'lari shaklidagi boyliklarni topshirish, ular uchun

ma'lum ishlarni bajarish, xizmatlar ko'rsatish va xayriya maqsadlaridagi boshqa qo'llab-quvvatlashlarni taqdim etishda namoyon bo'ladigan ixtiyoriy beg'araz yordami;

homiylilik (homiylilik yordami) – yuridik yoki jismoniy shaxslar (homiylar) tomonidan Jamg'arma (homiylilik qilinayotgan muassasalar)ga ular uchun ishlar bajarib berish, xizmatlar ko'rsatish va xayriya maqsadlarida boshqa turdagi yordamlarni ko'rsatish, mol-mulk, jumladan pul mablag'lari taqdim etish bilan ifodalanadigan yordami hisoblanib, ularning natijasida Jamg'arma muassasalarida homiy oldida o'zaro majburiyatlar yuzaga keladi;

xalqaro tashkilot – davlatlar, hukumatlar yoki boshqa xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkiliy shakli va vakolatlaridan qat'iy nazar tashkil etilgan har qanday xalqaro tashkilot, jumladan, masalan iqtisodiy integratsiya bo'yicha mintaqaviy tashkilotlar;

xodim – Jamg'arma bilan mehnat munosabatlariga kirishgan jismoniy shaxs;

shafelik – Jamg'arma xodimining lavozimi yuqoriroq bo'lgan boshqa xodim tomonidan qulay mehnat sharoitlarini yaratib berish shaklidagi himoyasi, uni yoqlab yonini olishi;

yaqin qarindoshlar – bir-biriga qarindoshlik yoki yaqin aloqasi bor shaxslar, ya'ni ota-ona, tug'ishgan hamda tutingan aka-ukalar, opa-singillar, er-xotin, farzandlar (jumladan asrab olingan farzandlar), shuningdek er (xotin)ning ota-onasi, tug'ishgan va tutingan aka-ukalari, opa-singillari;

Jamg'arma direktori – Jamg'armaning Ustavi va qonunchilikka muvofiq Jamg'armaning joriy faoliyatiga rahbarlik qiluvchi birinchi rahbar;

Jamg'arma tuzilmalari – Jamg'armaning tasdiqlangan tashkiliy tuzilmasiga muvofiq uning markaziy apparati, hududiy va tarkibiy bo'linmalari hamda boshqa tuzilmalari;

muhim rahbarlik lavozimlari rahbarlari – "NKMK jamg'armasi" DMning Ustaviga asosan Ta'sischi bilan kelishilishi talab qilinadigan lavozimlar;

Jamg'armaning markaziy apparati – Jamg'armaning tasdiqlangan tashkiliy tuzilmasiga asosan Jamg'arma markaziy apparatining boshqarmalari, bo'limlari (xizmatlari), markazlari, guruhlar;

Jamg'arma tuzilmalari – Jamg'armaning tasdiqlangan tashkiliy tuzilmasiga ko'ra, Jamg'arma markaziy apparatiga bevosita yoki bilvosita bo'ysunadigan hududiy boshqarmalari, madaniyat va sport saroylari, davolash va dam olish sihatgohlari, bolalar sog'lomlashtirish ormgohlari, bazalari va boshqa tarkibiy bo'linmalari;

vakillik xarajatlari – bu vakillarning (qatnashchilarning) rasmiy qabuli (nonushta, tushlik yoki shunga o'xshash tadbirlar)ni o'tkazish, ularning transport ta'minoti, muzokaralar vaqtida bufet xizmatlarini ko'rsatish, tashkilot shtatida bo'lmagan tarjimon xizmatiga haq to'lash bilan bog'liq bo'lgan xarajatlar kiradi.

II bob. Korruptsiyaga qarshi kurashishning muhim tamoyillari

8. Korruptsiyaga qarshi kurash tizimi quyidagi tamoyillar asosida tashkil etiladi va faoliyat yuritadi:

qonuniylik – Jamg'armadagi korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha chora-tadbirlar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq davlat organlarida korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ilg'or dunyo tajribasi, shuningdek Jamg'arma ichki hujjatlariga qat'iy rioya qilgan holda amalga oshiriladi;

korruptsiyaga nisbatan murosasizlik (toqatsizlik) – Jamg'arma o'z faoliyatining barcha sohalarida korruptsiyaning har qanday shakllari va ko'rinishlariga murosasiz (toqatsiz) munosabatda bo'ladi. Jamg'arma xodimlariga korruptsiyaviy xavf-xatar keib chiqishi mumkin bo'lgan faoliyatda bevosita yoki bilvosita ishtirok etish qat'iy an taqiqlanadi;

ochiqlik va shaffoflik – Jamg'arma xodimlari va kontragentlari, keng jamoatchilikni Jamg'armada qabul qilingan hamda amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar to'g'risida xabardor qilish (maxfiylik va xizmat siri to'g'risidagi qonun hujjatlari talablarini hisobga olgan holda);

korruptsiyaga qarshi amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarning preventiv xususiyatga ega bo'lishi, tizimliliigi va yaxlitligi – korruptsiyaning oldini olish, korruptsiyaviy harakatlarning sodir etilishiga xizmat qiluvchi sabab va shart-sharoitlar hamda korruptsiyaviy xatarlarni bartaraf etishga qaratilgan chora-tadbirlarni amalga oshirishning ustuvorligi. Korruptsiyaga qarshi joriy etilayotgan chora-tadbirlar va tartib-taomillar aniqlangan xavf-xatarlar darajasiga mos kelishi, Jamg'armaning barcha funksiyalari, yo'nalishlarini qamrab olgan korruptsiyaga qarshi kurashish tizimiga birlashtirilishi;

korruptsiya bilan bog'liq huquqbuzarliklar uchun javobgarlikning muqarrarlighi – korruptsiya bilan bog'liq huquqbuzarliklarni sodir etgan Jamg'arma xodimlari o'zining mavqei va egallab turgan lavozimidan qat'iy nazar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi hamda Jamg'armaning ichki hujjatlariga muvofiq javobgarlikka tortiladi;

ilmiy-texnik taraqqiyot yutuqlari va axborot texnologiyalaridan foydalanish – Jamg'arma korruptsiyaga qarshi kurash tizimini shakllantirishda ilm-fan taraqqiyotining so'nggi yutuqlaridan, shu jumladan, integratsiyalashtirilgan axborot-kommunikatsiya tizimlaridan keng foydalanishga intiladi;

to'g'ridan-to'g'ri rahbariyatga murojaat qilish – Jamg'armaning har bir xodimi korruptsiyaviy harakat sodir etilganligiga doir ishonchli, asosli ma'lumotlar mavjud bo'lganda O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Jamg'armaning ichki hujjatlarida ko'zda tutilgan chora-tadbirlarni qabul qilish uchun hududiy boshqarma yoki uning tasarrufidagi muassasa rahbari hamda Jamg'arma rahbariga hech qanday to'siqs z murojaat qilishi mumkin;

fuqarolik jamiyati vakillari bilan o'zaro hamkorlik – Jamg'arma o'ziga yuklatilgan funksiyalarni bajarishda ularning faoliyati ustidan mustaqil va xolis nazoratni amalga oshirish maqsadida fuqarolik jamiyati vakillarini jalb qiladi;

monitoring, tahlil va baholash – Jamg'arma davriy asosda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi faoliyati monitoringi va tahlilini amalga oshiradi, shuningdek uning samaradorlik hamda natijadorlik ko'rsatkichlarini baholaydi.

korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini doimiy ravishda takomillashtirish – korrupsiyaning oldini olish, unga qarshi kurashish tizimini monitoring va nazorat qilish hamda korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish maqsadida Jamg'armada korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligini to'xtovsiz ravishda oshirish choralari ko'riladi.

III bob. Korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy yo'nalishlari

1-§. Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish

9. Jamg'arma xodimlari o'z xizmat vazifalarini bajarishda mavjud va ehtimoliy manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymasligi, shaxsiy manfaatdorlik xizmat qarorlarining xolisligiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan holatlar haqida belgilangan tartibda xabar berishi shart.

10. Jamg'arma xodimlari ishga qabul qilinayotganda, lavozimi ko'tarilayotganda, rotatsiya qilinayotganda har yili va tegishli vaziyatlar/shart-sharoitlar yuzaga kelishiga qarab manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan shaxsiy manfaatdorligiga doir axborotni ochiqlash lozim.

11. Jamg'arma xodimlari tomonidan manfaatlar to'qnashuvi va uni tartibga solishga doir axborotni ochiqlash jarayoni Jamg'armada manfaatlar to'qnashuvini boshqarish tartibi to'g'risida ichki idoraviy hujjatda belgilab qo'yiladi.

12. Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi axborot "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi Qonun va Jamg'armaning tegishli ichki hujjatiga muvofiq oshkor etiladi. Mavjud manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelganda xodim bu haqda belgilangan tartibda darhol xabarnoma taqdim etadi; ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiya esa qonunchilikda belgilangan muddat va tartibda taqdim etiladi.

2-§. Ish yuzasidan sovg'alar va mehmondo'stlik belgilarini qabul qilish

13. Jamg'arma xodimlariga o'z xizmat vakolatlarini jismoniy yoki yuridik shaxslar manfaatlarini ko'zlab bajarishi yoki bajarmasligi evaziga har qanday sovg'a, pul mablag'lari, xizmatlar, imtiyozlar yoki boshqa moddiy yoxud nomoddiy naf olish taqiqlanadi. Xizmat safarlari, xalqaro va boshqa rasmiy tadbirlar munosabati bilan sovg'alarni qabul qilish va tasarruf etish qonunchilikdagi amaldagi talablar, shu jumladan 3425-son Nizomning amaldagi tahririga muvofiq amalga oshiriladi.

Xizmat safarlari, xalqaro va boshqa rasmiy tadbirlar munosabati bilan olinishi mumkin bo'lgan sovg'alar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2023 yil 13 martda 3425-son bilan davlat ro'yxatdan o'tkazilgan "Davlat fuqarolik xizmatchisi tomonidan xizmat safarlari, xalqaro va boshqa rasmiy tadbirlar munosabati bilan olinishi mumkin bo'lgan sovg'a qiymati, shuningdek uni tasarruf etish tartibi to'g'risidagi Nizom" talablariga muvofiq tartibga solinadi.

14. Jamg'armada ichki korrupsiyaning oldini olish maqsadida xodimlar o'rtasida xizmat majburiyatlarini qabul qilish bilan bog'liq bo'lmagan va xodim shaxsi bilan bog'liq deb e'tirof etilgan sovg'alarni (shu jumladan, vakillik xarajatlari, ko'ngilocharlik yoki sayohat kabi shaxsiy foyda) berishda quyidagilarga rioya qilinadi:

sovg'a oluvchi uchun manfaatlar to'qnashuvi vaziyatini keltirib chiqarmasligi va sovg'a beruvchi oldida biror-bir majburiyatlarni yuzaga keltirmasligi lozim;

sovg'a ochiq-oydin beriladi, sovg'a berilayotgani yashirilmaydi;

sovg'ani faqat umume'tirof etilgan bayramlar va xodim uchun muhim sanalar (tavallud ayyomi, farzand tug'ilishi, Vatan himoyachilari kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni, Yangi yil, jamoa shartnomasida ko'rsatilgan sanalar va h.k) munosabati bilan berishga ruxsat etiladi;

sovg'alar Jamg'armaning kamida uchta xodimi ishtirokida berilishi lozim;

sovg'ani berish chog'ida sovg'a berish uchun sabab bo'lgan voqea-hodisa aniq bayon etiladi;

Jamg'armaning bir xodimi ikkinchi xodimga sovg'a olish uchun sarflaydigan summa miqdori har holatda bazaviy hisoblash miqdorining **to'rt barobaridan** oshmasligi lozim;

jamoaviy tartibda beriladigan sovg'aning umumiy qiymati (barcha soliq va yig'imlar bilan birga) bazaviy hisoblash miqdorining **yigirma barobaridan** oshmasligi lozim.

15. Shubha (gumon)lardan holi bo'lish uchun har qanday bayramlar (jumladan, lekin cheklanmagan holda tug'ilgan kun, farzand tug'ilishi, Vatan himoyachilari kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni, Yangi yil va h.k) munosabati bilan mazkur Siyosatning 13 va 14-bandlarida keltirib o'tilmagan Jamg'arma xodimlari, hamkorlar va kontragentlar, boshqa jismoniy yoki yuridik shaxslardan olinadigan mazkur Siyosatning 13-bandida sanab o'tilgan sovg'alar, moddiy boyliklar olish taqiqlanadi.

16. Xodimlar tomonidan mijozga, potensial mijozga, xaridorga yoki boshqa hamkorlarga sovg'alar, vakillik xarajatlari, ko'ngilocharliklar va sayohat qilish bilan bog'liq holda sovg'alar berishda ular kamtarona, oqilona va kam sonli bo'lishi kerak. Sovg'alar, mehmondo'stlik va ko'ngilocharlik hech qachon oluvchini Jamg'arma uchun biror narsa qilishga, bunday xatti-harakatni mukofotlashga yoki Jamg'armaga zarar yetkazadigan har qanday harakatni qilmaslikka undash uchun va'da qilinmasligi, taklif qilinmasligi yoki taqdim etilmasligi kerak.

Jamg'arma nomidan xalqaro konferensiyalar, simpoziumlar va boshqa ish yuzasidan (xizmat) uchrashuvlarida sovg'alar berish Jamg'arma direktori yoki u vakolat bergan shaxsning qaroriga muvofiq amalga oshiriladi.

17. Mehmondo'stlik belgilarining sovg'alardan farqli jihati mehmondo'stlik belgilari qabul qiluvchi tomonning hozir bo'lishini talab qiladi.

Ko'ngilocharliklar odatda ommaviy-madaniy va konsert-tomosha tadbirlar, spektakllarga, konsertlarga va sport tadbirlariga tashrif buyurishni o'z ichiga oladi.

Sayohat potensial mijoz, buyurtmachi yoki hamkor tomonidan sayohat chiptasini taqdim etish, turar joy yoki sayohat yoki turar joy narxini qoplash sifatida ta'riflanadi.

18. Sovg'a berish, uni qabul qilishning qonuniyligida shubha tug'ilgan taqdirda Jamg'arma xodimi Jamg'armaning Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi, ya'ni Komplaens xizmatiga maslahat so'rab murojaat qilishi lozim. Komplaens xizmati ko'rsatmalar va tavsiyalar bo'yicha so'rovlar hisobini yuritilishini ta'minlaydi.

3-§. Jamg'arma xodimlarining ish faoliyati yuzasidan o'tkaziladigan tadbirlarda ishtirok etishi

19. Jamg'arma xodimlarining xalqaro va boshqa tashkilotlar taklifiga ko'ra ish faoliyati yuzasidan o'tkaziladigan tadbirlari (ko'rgazmalar, seminarlar, konferensiyalar va h.k.)da ishtirok etishiga quyidagi shartlarga rioya qilgan taqdirda ruxsat etiladi:

tadbir O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, mazkur Siyosat tamoyillari va talablari hamda Jamg'armaning boshqa ichki hujjatlariga mos kelsa;

tadbir Jamg'arma yoki taklif etgan tomonning qonuniy manfaatlariga xizmat qilsa;

tadbir Jamg'arma xodimlari tomonidan u yoki bu qarorlar qabul qilinishiga ta'sir qilmasligi, biror-bir noqonuniy afzalliklarni qo'lga kiritishni (masalan, buyurtmachilarga tadbirni o'tkazayotgan loyiha-tadqiqot tashkilotiga murojaat qilishni tavsiya qilish) ko'zlagan yashirin noqonuniy mukofotlash maqsadi bo'lmasligi lozim;

tadbir bunday tadbirda ishtirok etishga doir ma'lumotlar oshkor qilingan taqdirda Jamg'arma va taklifni qabul qiluvchi yoki taklif etayotgan tomon mavqei uchun xatar tug'dirmasligi lozim;

tadbir umume'tirof etilgan ilmiy va ishbilarmonlik amaliyotiga mos kelishi hamda ko'ngilochar mazmundagi xususiyat kasb etmasligi lozim;

tadbir mohiyati va qiymatiga ko'ra o'rinli bo'lishi, haddan ziyod hashamatli, qimmat, g'ayriodatiy bo'lmasligi hamda tez-tez takrorlanib turmasligi lozim.

20. Agar ishbilarmonlik tadbirlari (seminar, simpozium, davra suhbatlari va h.k.) tashkilotchisi Jamg'arma o'zi bo'lsa, u holda bunday ishbilarmonlik tadbiri ushbu siyosatda qayd etilgan talablarga mos kelishi lozim.

4-§. Kadrlar bilan bog'liq jarayonni tartibga solish (xodimlarni tanlash, lavozimini oshirish, moddiy rag'batlantirish)

21. Jamg'arma xodimlarini tanlash, attestatsiyadan o'tkazish hamda ularning faoliyatini baholash, jumladan mukofot, ustamalar, rag'batlantirishning boshqa turlarini amalga oshirish jarayoni barcha xodimlar uchun shaffof, teng huquqli, xolis hisoblanib, mazkur Siyosatning asosiy tamoyillari va talablariga mos kelishi lozim.

22. Nomzodlarni Jamg'armaga tanlash, tayinlash jarayoni nomzodlarni Jamg'armaga qabul qilish uchun tekshirish bo'yicha qo'llanma va Jamg'armaning boshqa ichki hujjatlariga, manfaatlar to'qnashuvini boshqarish tartibiga muvofiq kompleks ravishda tekshirish bilan birga amalga oshiriladi.

23. Jamg'armada xodimlarga oid masalalarda qaror qabul qiluvchi xodimlarning lavozimini oshirganda, lavozimga tayinlanganda, kadrlar zaxirasiga qo'shganda va boshqa hollarda nomzod (xodim)larga har qanday asossiz imtiyozlar taqdim etishi taqiqlanadi.

24. Bo'sh lavozimlarga saralab olishda lavozimga qo'yiladigan talablarga muvofiq tanlov asosida yoki boshqa usul yordamida amalga oshirilishi lozim. Bunda nomzodning malakasi, kasbiy va ilmiy yutuqlariga asosiy e'tibor qaratiladi.

25. Jamg'armada xodimlar faoliyati samaradorligining muhim ko'rsatkichlarini baholash tartibi, mezonlari ishlab chiqilishi va xodimlar uning asosida rag'batlantirilishi lozim. Mazkur ko'rsatkichlar xolis, shaffof va Jamg'arma xodimlari tanishib chiqishi uchun ochiq bo'lishi lozim.

5-§. Tekshiruvlar o'tkazish va Jamg'arma faoliyatini o'rganish

26. Turli tekshiruvlar, o'rganishlar, monitoring o'tkazishda (keyingi o'rinlarda – tekshiruv ob'ektlari) Jamg'arma xodimlari:

manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishiga yo'l qo'ymasligi;

tekshiruv, o'rganish, monitoring ob'ekti tekshiruvi, o'rganishi, monitoringini yakka o'zi amalga oshirmasligi;

tekshiruv, o'rganish, monitoring ob'ektiga tashrif buyuruvchilar yoki ularning vakillari Jamg'arma, uning hududiy va tarkibiy bo'linmalariga shaxsan tashrif buyurganda ular bilan yolg'iz qolmasligi;

yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan qoidabuzarliklarni soxtalashtirish maqsadida tekshiruv, o'rganish o'tkazish, O'zbekiston Respublikasi qonunchilik normalarini noto'g'ri talqin qilmasligi, tekshirilayotgan ob'ekt xodimlarini aniqlangan faktlarni huquqni muhofaza qilish yoki boshqa davlat organlariga topshirish bilan qo'rqitmasligi;

tekshiruv, o'rganish, monitoring ob'ekti xodimlariga tahdid qilmasligi;

hujjatlarni so'rab olish va tekshiruv, o'rganish, monitoring predmetiga kirmaydigan masalalar bilan qiziqmasligi;

tekshiruv, o'rganish, monitoring davomida aniqlangan har bir qoidabuzarlikning qonuniy va professional baholanishini ta'minlashi;

qoidabuzarliklarning video yoki foto qaydini amalga oshirishi (o'rni kelganda), Jamg'arma tomonidan foydalaniladigan axborot tizimlariga qoidabuzarliklarga oid ma'lumotlarni kiritishi;

agar tekshiruv, o'rganish, monitoring ob'ekti vakillari Jamg'arma xodimiga aniqlangan qoidabuzarliklarni yashirish maqsadida pora yoki har qanday moddiy boyliklar yoki xizmatlar taqdim etayotgan bo'lsa, bu haqida tekshiruv bo'yicha ishchi guruh rahbariga va Jamg'armadagi korrupsiyaga qarshi kurashish ichki nazorat tuzilmasi, ya'ni Komplaens xizmatiga zudlik bilan xabar berishi;

tekshiruv, o'rganish, monitoring ob'ekti vakillariga Jamg'arma xodimlarining xulq-atvor tamoyillariga muvofiq xolis munosabatda bo'lishi shart.

27. Jamg'arma tomonidan o'tkazilgan tekshiruvlar, o'rganishlar va monitoring natijalari yuzasidan kelib tushgan e'tirozlarni ko'rib chiqish Jamg'arma boshqarmasining vakolatli bo'linmalari hamda tuzilmalari tomonidan yoki Jamg'armada komissiya tashkil etilgan holda ko'rib chiqilishi mumkin.

6-§. Vakolatli davlat organlari, kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan shaffof hamda samarali o'zaro hamkorlikni ta'minlash

28. Jamg'arma mazkur Siyosat tamoyillari va talablari hamda O'zbekiston Respublikasi qonunchilik normalariga zid har qanday to'lovlarni yoki harakatlarni amalga oshirish uchun yetkazib beruvchilar, pudratchilar, boshqa uchinchi shaxslarni jalb qilmaydi.

29. Kontragentlar bilan munosabatlarda Jamg'arma qonuniylik va shaffoflik tamoyillariga amal qiladi.

30. Jamg'armada ob'ektiv mezonlardan foydalanishga asoslangan yetkazib beruvchilar, pudratchilar, boshqa kontragentlarni tanlashning halol, ochiq va shaffof jarayoni, shuningdek sotib olinayotgan tovar (xizmatlar) qiymatini belgilashning shaffof tartibi joriy etilib, ular O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi hamda Jamg'armaning ichki hujjatlari bilan tartibga solinadi.

31. Kontragentlar bilan o'zaro hamkorlikda Jamg'arma:

kontragentlarni tekshirish bo'yicha yo'riqnomani ishlab chiqib, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq potensial kontragentning ishonchiligi, jumladan u o'tmishda korrupsiyaviy faoliyatga jalb qilingan yoki qilinmaganligi, Jamg'arma xodimlari bilan manfaatlar to'qnashuvi mavjud yoki mavjud emasligini tekshiradi;

potensial kontragent, jumladan xarid tartib-taomillari g'olibini u bilan shartnoma matniga maxsus korrupsiyaga qarshi shartlarni qo'shish orqali o'zining korrupsiyaga qarshi tamoyil va talablari haqida xabardor qiladi.

32. Vakolatli davlat organlari bilan o'zaro hamkorlik qilishda (masalan, litsenziya berish, ixtisoslashtirilgan kengashlarda ishtirok etish, turli hujjatlar, ob'ektlarni kelishishda va h.k) Jamg'arma hujjatlarni ko'rib chiqishning shaffofligi, xolisligini ta'minlaydi hamda zarur hollarda mazkur davlat organlari tomonidan salbiy va boshqa xulosalarga kelish sabablari xususida qo'shimcha ma'lumotlarni talab qiladi.

7-§. Xayriya va homiylik faoliyatining shaffof hamda samarali jarayonini ta'minlash

33. Jamg'arma qonunchilik bilan belgilangan holatlarda xayriya va homiylik yordamini qabul qilishi mumkin. Bunday yordamni olishda manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslik, mablag'larni O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi yoki shartnomada ko'rsatilgan maqsadlarga samarali va maqsadli yo'naltirilishini ta'minlash, shuningdek xayriya hamda homiylik faoliyatiga doir axborotni Jamg'armaning Internet tarmog'idagi rasmiy veb-saytida ochiqlash bo'yicha barcha chora-tadbirlar amalga oshiriladi.

34. Jamg'arma tomonidan qabul qilinayotgan xayriya yoki homiylik yordami yashirin mukofot tarzida bo'lmasligi va Jamg'armaning alohida xodimlari tomonidan xayriya qiluvchi yoki homiy, uning yaqin qarindoshlari, ularga aloqador shaxslar, shuningdek xayriya qiluvchi yoki homiy ularga nisbatan shaxsiy manfaatdorligi bo'lgan shaxslar foydasiga qaror qabul qilinishiga ta'sir ko'rsatmasligi lozim.

35. Jamg'arma tomonidan xayriya yoki homiylik yordamini olishda quyidagi talablar bajarilishi lozim:

xayriya qiluvchi yoki homiy bilan albatta shartnoma tuzish va unda xayriya yoki homiylik yordamini olish, undan foydalanish maqsadlari, yordam shakllari, yordamning pul ifodasidagi summasi, xayriya qiluvchi yoki homiy oldida kelib tushgan yordamdan maqsadli foydalanish to'g'risida hisob berish usuli belgilab qo'yilishi lozim;

bunday shartnomaga korrupsiyaga qarshi shartlarni kiritish;

Jamg'armaning Internet tarmog'idagi rasmiy veb-saytida olingan xayriya yoki homiylik yordamiga doir axborotni o'n kun ichida joylashtirish.

36. Jamg'arma tomonidan xayriya va homiylik yordami qonunchilikda, Jamg'arma Ustavida, muassisning qarorlarida hamda Jamg'armaning tasdiqlangan ichki hujjatlarida belgilangan vakolat, maqsad, moliyalashtirish manbalari va limitlar doirasida amalga oshiriladi. Bunda mablag' ajratish to'g'risidagi qarorlar asoslantirilgan, hujjatlashtirilgan va tekshirish uchun ochiq bo'lishi shart.

37. Xayriya va homiylik xarajatlari Jamg'armaning tasdiqlangan xarajatlar smetasi, moliyaviy rejasi yoki qonunchilikda nazarda tutilgan boshqa moliyaviy hujjatlar doirasida amalga oshiriladi. Bunday yordamdan korrupsiyaviy maqsadlarda, yashirin manfaat berish yoki qaror qabul qilishga ta'sir ko'rsatish vositasi sifatida foydalanish taqiqlanadi.

38. Jamg'arma siyosiy partiyalar, siyosiy faoliyat yoki saylov jarayonlarini qonunchilikda nazarda tutilmagan shaklda moliyalashtirmaydi va Jamg'arma

resurslaridan siyosiy qarorlarga qonunga xilof ta'sir ko'rsatish maqsadida foydalanishga yo'l qo'ymaydi.

39. Xayriya va homiylik amaldagi qonunchilikka muvofiq taqdim etiladi va hech qachon Jamg'arma uchun noqonuniy harakatlar yoki qonunga xilof foyda bilan bevosita yoki bilvosita bog'liq bo'lmasligi kerak.

40. Xayriya va homiylik kimnidir qonunga xilof harakat qilishga undash, qaror qabul qilishga ta'sir ko'rsatish yoki bunday harakat uchun mukofot berish maqsadida amalga oshirilishi mumkin emas. Komplaens xizmati zarur hollarda oluvchini, maqsadni, manfaatdor shaxslarni va mablag'lardan foydalanishning asoslanganligini tekshiradi.

8-§. Ichki hujjatlarning korrupsiyaga qarshi ekspertizasi

41. Ichki hujjatlarning huquqiy ekspertizasini o'tkazishda Jamg'armaning yuridik xizmati korrupsiyaviy harakatlarni amalga oshirish uchun imkoniyat yaratuvchi korrupsiyaviy omillar mavjudligi va ularni hujjatlardan chiqarib tashlash maqsadida ekspertiza o'tkazadi.

9-§. Jamg'arma faoliyati sohasiga yangi texnologiyalarni joriy etish

42. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni minimallashtirish maqsadida Jamg'arma xodimlari o'z funksiyalari va lavozim majburiyatlarini axborot texnologiyalaridan foydalangan holda amalga oshiradi (agar imkoni mavjud bo'lsa).

43. Davlat xaridlari doirasida tanlov savdolarini o'tkazishda Jamg'arma xodimlari axborot texnologiyalaridan foydalanadi va tanlov savdolari ishtirokchilari bilan o'zaro aloqani elektron shaklda onlayn rejimida boshqa elektron tizimlar bilan integratsiya qilish imkoniyatini qo'llagan holda amalga oshiradi.

44. Jamg'armaning ichki tartibot va xavfsizlik, jumladan axborot xavfsizligi qoidalari korrupsiyaviy holatlarni aniqlashga to'sqinlik qilmasligi lozim.

10-§. Jamg'armadagi faoliyatni videoqayd qilish va uning translyatsiyasi

45. Jamg'arma binolarida xodimlar faoliyatini nazorat qilish maqsadida audio va videoyozuv kameralari o'rnatilishi, ulardagi yozuvlar Jamg'armaning mas'ul xodimlari tomonidan ko'rib borilishi mumkin.

46. Korrupsiyaviy omillar va korrupsiyaviy holatlarni aniqlash maqsadida audio va videoyozuvlardagi ma'lumotlar qonunchilikda belgilangan tartibda vakolatli organlar hamda Komplaens xizmati tomonidan foydalanilishi mumkin.

47. Jamg'armaning Internet tarmog'idagi rasmiy saytlarida korrupsiya xavf-xatari yuqori bo'lgan ayrim jarayonlarning onlayn translyatsiyasi joylashtirilishi mumkin (xususan, xodimlar bilan suhbat o'tkazish, ularni testdan o'tkazish, komissiyalar yig'ilishlari va h.k.).

IV bob. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi elementlari

1-§. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha muhim ichki hujjatlar mavjudligi

48. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi asosini:

mazkur Siyosat;

Jamg'arma xodimlarining odob-axloq kodeksi;

Jamg'armada manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha Nizomda aks ettirilgan tamoyillar va talablar tashkil etadi.

49. Jamg'arma rahbarlik lavozimlari rahbarlari o'zining funksional javobgarligi doirasida ushbu Siyosatga rioya qilishi, namuna ko'rsatishi (namuna bo'lishi) va qo'l ostidagi xodimlarga ko'rsatmalar berishi shart.

50. Jamg'arma rahbarlik lavozimlari rahbarlari, Jamg'arma bo'linmalari rahbarlari, Jamg'arma tuzilmalari rahbarlari va ularning o'rinbosarlari o'ziga bo'ysunuvchilar, fuqarolar, yuridik shaxslarga nisbatan munosabatlarda halol, odil, mustaqil xulq-atvor namunasi bo'lishi hamda shu orqali ularda korrupsiyaviy harakatlarga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga xizmat qiladi.

51. Jamg'arma rahbarlik lavozimlari rahbarlari, Jamg'arma bo'linmalari rahbarlari, Jamg'arma tuzilmalari rahbarlari va ularning o'rinbosarlari Jamg'arma faoliyatining xavf-xatar funksiyalari (yo'nalishlari)ga korrupsiyaga qarshi samarali chora-tadbirlar, tartib-taomillarni joriy etish orqali korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimini barpo etish hamda amalga oshirishga nisbatan liderlikni namoyish qiladi.

2-§. Korrupsiyaviy xavf-xatarni aniqlash va baholash

52. Jamg'arma o'z faoliyatiga xos korrupsiyaviy xavf-xatarni qonunchilik va tasdiqlangan uslubiyotga muvofiq muntazam ravishda aniqlaydi va baholaydi. Bunda Jamg'arma funksiyalari, tashkiliy tuzilmasi, davlat xaridlari, kadrlar, moliyaviy operatsiyalar, kontragentlar bilan munosabatlar, ijtimoiy va boshqa xizmatlar, shuningdek tashqi va ichki omillar hisobga olinadi.

53. Korrupsiyaviy xavf-xatarni aniqlash va baholash qonunchilikda belgilangan davriylikda, shu jumladan zaruratga ko'ra tashkiliy yoki funksional o'zgarishlar yuz berganda amalga oshiriladi. Natijalar Jamg'arma direktori tomonidan ko'rib chiqiladi, xavf-xatarlar xaritasi shakllantiriladi va ularni minimallashtirish choralari Jamg'armaning korrupsiyaga qarshi dasturi yoki yo'l xaritasida aks ettiriladi.

3-§. Korrupsiyaga qarshi kurashish uchun mas'ul

54. Jamg'armada korrupsiya holatlarini barvaqt aniqlash va oldini olish, ularning sabab va shart-sharoitlarini bartaraf etish hamda manfaatlar to'qnashuvini tartibga

solish uchun mustaqil korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi – Komplaens xizmati faoliyat yuritadi.

55. Komplaens xizmati o'z faoliyatini "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonun, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025 yil 21 apreldagi PQ-147-son qarori, Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi direktorining 2026 yil 6 mayda ro'yxatdan o'tgan 3829-son buyrug'i bilan tasdiqlangan Namunaviy nizom, Jamg'armaning Ustavi va Komplaens xizmati to'g'risidagi ichki nizomga muvofiq amalga oshiradi.

56. Komplaens xizmati korrupsiya holatlarini barvaqt aniqlash va oldini olish, ularning sabab va shart-sharoitlarini bartaraf etish, manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslik hamda korrupsiyaga nisbatan muhosasiz munosabatni shakllantirish, mazkur Siyosatga amal qilinishini ta'minlash choralari ko'rish uchun mas'ul hisoblanadi.

57. Komplaens xizmati o'z faoliyatida bevosita Jamg'arma direktoriga bo'ysunadi va uning oldida hisobdor bo'ladi. Komplaens xizmatining vazifalarini bajarishiga qonunga xilof aralashishga, uning xodimlariga tazyiq o'tkazishga yoki ularning xolisligiga ta'sir ko'rsatishga yo'l qo'yilmaydi.

58. Jamg'arma direktori Komplaens xizmatining tashkiliy va funksional mustaqilligini, zarur axborot va ma'lumotlar bazalaridan foydalanishini, xodimlardan hujjat va tushuntirishlar so'rash imkoniyatini, yetarli resurslar bilan ta'minlanishini hamda qonunchilikda nazarda tutilgan boshqa huquqlarini kafolatlaydi.

59. Kadrlar bo'linmasi va Komplaens xizmati o'z vakolatlari doirasida manfaatlar to'qnashuviga oid ma'lumotlarni qonunchilikda belgilangan tartibda yig'ish, tekshirish, hisobga olish, maxfiyligini ta'minlash va muntazam yangilab borish uchun mas'ul hisoblanadi.

60. Jamg'armaning barcha tuzilmalarida alohida Odob-axloq komissiyalari faoliyat yuritadi.

61. Jamg'armadagi Odob-axloq komissiyalari Jamg'armadagi xodimlarning xulq-atvor me'yorlariga rioya qilish masalalarini ko'rib chiqadi, shuningdek Jamg'armada manfaatlar to'qnashuvini boshqarish to'g'risidagi nizomda belgilangan tartibda manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq vaziyatlarni tartibga solish jarayonida ishtirok etadi.

4-§. Jamg'armaning korrupsiyaga qarshi siyosati to'g'risida xodimlar va uchinchi shaxslarning xabardorligini ta'minlash

62. Jamg'arma korrupsiyaviy xavf-xatarlarni qisqartirish hamda Jamg'arma xabardorligini oshirish maqsadida mazkur Siyosat va o'zlari tomonidan amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlarga oid asosiy axborotlarni rasmiy veb-saytlarida joylashtiradi.

63. Jamg'arma barcha kuch, imkoniyatlarini xodimlari va boshqa manfaatdor shaxslarga quyidagilar orqali O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi

qonunchiligi normalari, shuningdek joriy etilgan korrupsiyaga qarshi tamoyillar, chora-tadbirlar, talablar to'g'risida xabar berish hamda ularni tushuntirishga sarflaydi;

elektron manzil va boshqa aloqa vositasi orqali Jamg'armadagi xodimlarga korrupsiyaga qarshi qabul qilingan normalar hamda talablarga rioya qilinishi muhim ekanligiga doir doimiy xabarlar yuborish;

kadrlar xizmati bilan hamkorlikda Jamg'arma xodimlarini korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha muntazam o'qitish, Komplaens xizmati xodimlarining malakasini oshirish, stajirovka va attestatsiyadan o'tkazilishini qonunchilikda belgilangan tartibda ta'minlash;

yangi xodimlarni ishga qabul qilayotganda ushbu Siyosat va Jamg'armaning korrupsiyaga qarshi kurashishga doir boshqa ichki hujjatlari bilan albatta tanishtirilishini tashkil etish;

Jamg'armadagi korrupsiya xavf-xatari yuqori bo'lgan lavozimlar uchun korrupsiyaga qarshi o'qitishning qo'shimcha dasturlari belgilanadi. O'tkazilgan o'quv kurslari/treninglarga oid ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda Jamg'armaning Kadrlar boshqarmasida saqlanadi;

Jamg'arma boshqarmasi bo'linmalari hamda tuzilmalari bilan birgalikda, Jamg'arma xodimlari va fuqarolarning korrupsiyaga qarshi kurashish, ularda korrupsiyaga nisbatan muvofiqlik munosabatni shakllantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar to'g'risidagi xabardorligini oshirishga qaratilgan audio, videoroliklar hamda boshqa axborot materiallaridan foydalangan holda korrupsiyaga qarshi kampaniyalarni tashkil qilish;

mazkur Siyosat qoidalarini qo'llash yoki korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlar va tartib-taomillarni amalga oshirish bilan bog'liq savollar tug'ilganda, Komplaens xizmati tomonidan Jamg'arma xodimlariga maslahatlar berish;

tasdiqlangan reja asosida Komplaens xizmati tomonidan Jamg'armada korrupsiyaga qarshi xulq-atvorni faol tarzda targ'ib qilish;

Jamg'arma kontragentlari, hamkorlari, xayriya qiluvchilari, homiylari bilan tuziladigan shartnomalarga korrupsiyaga qarshi shartlarni kiritish. Korrupsiyaga qarshi shartlar mazkur Siyosat kuchga kirgan vaqtdan boshlab Jamg'armaning yangi kontragentlari, hamkorlari, xayriya qiluvchilari, homiylari bilan tuziladigan shartnomalarga kiritiladi. Korrupsiyaga qarshi shartlar Jamg'armaning barcha shartnomalariga kiritiladi (hukumat qarorlari bilan to'g'ridan-to'g'ri shartnoma tuzishga ruxsat berilgan holatlar bundan mustasno). Korrupsiyaga qarshi shartlar mazkur Siyosat qabul qilinishidan oldin tuzilgan shartnomalarga shartlarni qayta ko'rib chiqish doirasida yoki tashabbusga ko'ra kiritiladi;

Jamg'arma xodimlari mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi qoidalarini kiritish. Jamg'arma mazkur Siyosat kuchga kirgan vaqtdan boshlab Jamg'armaning

yangi xodimlari bilan tuziladigan, shuningdek shartlarni qayta ko'rib chiqish doirasida xodimlarning amaldagi mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi qoidalarni kiritadi.

5-§. Monitoring, nazorat va hisobdorlik

64. Jamg'arma xodimlarining daromadlari va mol-mulkini deklaratsiya qilish qonunchilikda bunday majburiyat belgilangan shaxslar va holatlarga nisbatan qonunchilikda belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

65. Komplaens xizmati Jamg'armada amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi tartib-taomillarning doimiy monitoringi, nazorati va ularning samaradorligi, yetarliligi hamda mutanosibligini baholanishini amalga oshiradi. O'tkazilgan monitoring natijalariga ko'ra, Jamg'armada korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini shakllantirishga doir tegishli chora-tadbirlar qabul qilinadi.

66. Monitoring hamda nazorat Jamg'armada korrupsiyaga qarshi tartib-taomillarning samaradorligini monitoring va nazorat qilish uslubiyotiga hamca Jamg'armaning boshqa ichki hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladi.

67. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi monitoringi quyidagi asosiy yo'nalishlar bo'yicha amalga oshirilishi lozim:

Jamg'arma faoliyati funksiyalari, o'ziga xos jihatlari, uning tashkiliy-funksional tuzilmasi hamda boshqa tashqi va ichki omillaridagi o'zgarishlarning Jamg'armaning korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi, uni to'g'rilash zarurati, jumladan uning O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiqligini ta'minlashga ta'siri tahlili;

O'zbekiston Respublikasining faoliyatida qo'llaniladigan korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonunchiligi va hokimiyat organlari tavsiyalarining monitoringi;

xalqaro va xorijiy tashkilotlarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha samarali tizimini yaratish hamda qo'llab-quvvatlash masalalariga doir tavsiyalari monitoringi;

ommaviy axborot vositalarining Jamg'arma yoki xodimlari korrupsiyaviy harakatlarga jalb qilinganligi to'g'risidagi ma'lumotlar, shuningdek Jamg'arma kontragentlari yoki hamkorlari to'g'risida xuddi shunday ma'lumotlar mavjudligi yuzasidan monitoring;

samarasiz nazoratlar va tartib-taomillarni aniqlash uchun ularni takomillashtirish hamda korrupsiyaga qarshi tizim ishonchligi, samaradorligini ta'minlash maqsadida tanlov asosida Jamg'armaning ichki jarayonlari hamda funksiyalarini monitoring qilish;

Jamg'armaning korrupsiyaga qarshi dasturi yoki yo'l xaritasi bandlari bajarilishining to'liqligi va samaradorligini monitoring qilish;

Jamg'arma xodimlari tomonidan qabul qilingan korrupsiyaga qarshi talablar va joriy etilgan tartib-taomillarga rioya qilinishini tekshirish;

Jamg'arma xodimlarining korrupsiyaga qarshi asosiy tamoyillar va talablar to'g'risida xabardorligini tekshirish.

68. Jamg'armada korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi samaradorligi (korrupsiyaviy xavf-xatarlar mavjud emasligi) korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini ichki auditini o'tkazish, jumladan Jamg'armada belgilangan talablar va tartib-taomillarga rioya etilishini nazorat qilish orqali tekshiriladi.

69. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini monitoring va nazorat qilish tadbirlari yakunlari hamda natijalari korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati haqidagi hisobotlarida aks ettiriladi. Hisobotlarni shakllantirish va taqdim etish tartibi Jamg'armada korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati haqidagi hisobotlarini shakllantirish hamda taqdim etish bo'yicha ichki idoraviy hujjatda mustahkamlab qo'yiladi.

6-§. Javobgarlik

70. Mazkur Siyosatga mos kelish, Jamg'armaning korrupsiyaga qarshi talablari va tartib-taomillariga rioya qilish har bir xodimning o'z lavozim majburiyatlarini bajarish doirasidagi majburiyati hisoblanadi. Xodimlar mazkur Siyosat va Jamg'armaning boshqa ichki hujjatlarida belgilab qo'yilgan korrupsiyaga qarshi kurashish masalalariga oid talablar hamda tartib-taomillarni buzganligi uchun shaxsan javobgar bo'ladi.

71. Korrupsiyaga nisbatan muvofiqlik (toqatsizlik) tamoyiliga amal qilgan holda Jamg'armaning barcha xodimlariga bevosita yoki bilvosita, shaxsan yoki vositachilar orqali har qanday korrupsiyaviy harakatlarda ishtirok etish qat'iyan man etiladi, ya'ni:

o'z mansab, xizmat mavqeidan noqonuniy foydalanish, shuningdek xizmat mavqei va vakolatlarini suiiste'mol qilish maqsadida har qanday shaxslardan noqonuniy foyda talab qilish, so'rab olish yoki so'rash, olishga rozilik berish yoki olish, shuningdek xodim tomonidan o'z lavozim mavqeidan Jamg'armaning qonuniy manfaatlariga zid ravishda, jumladan o'zi hamda uchinchi shaxslar uchun noqonuniy foyda olish maqsadida noqonuniy foydalanish;

davlatning mansabdor shaxsi yoki boshqa har qanday shaxsga uning harakatlariga ta'sir o'tkazish (harakatsizligini ta'minlash) va/yoki shaxs, jumladan Jamg'arma manfaatlarini yo'lida noqonuniy afzalliklarni qo'lga kiritish maqsadida lavozim majburiyatlarini noqonuniy tarzda bajarishga undash, noqonuniy foyda (pora, poraxo'rlik) ni taklif qilish, va'da berish, bunga ijozat berish, taqdim etish;

rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar undirish, olish yoki amalga oshirish;

poraxo'rlik yoki tijoriy poraga olishda vositachilik qilish, jumladan pora oluvchiga noqonuniy foydani topshirish yoki pora oluvchi yoki beruvchiga ular o'rtasida noqonuniy foydani olish va berish bo'yicha kelishuvga erishishda yordam berish;

Jamg'arma xodimlarining korrupsiya belgilari mavjud bo'lgan yoki uni sodir etish, jumladan manfaatlar to'qnashuvi holatlari yuzaga kelishiga xizmat qiluvchi boshqa harakatlari yoki harakatsizligi.

72. Xodimlar o'z rahbari va Jamg'armaning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha mas'ullariga ularni korrupsiyaviy harakatlarini sodir etishga undash maqsadida murojaat qilgan shaxslar bilan bog'liq, shuningdek ularga ma'lum bo'lgan boshqa xodimlar tomonidan sodir etilgan korrupsiyaviy harakatlarga oid barcha holatlar to'g'risida xabar berishi lozim.

73. Korrupsiyaga nisbatan murosasizlik (toqatsizlik) tamoyilini hisobga olgan holda Jamg'armada xodimlar tomonidan korrupsiyaviy harakatlar sodir etilganligiga doir har bir asosli gumon bo'yicha Jamg'armada xizmat tekshiruvlarini o'tkazish bo'yicha reglament va boshqa ichki hujjatlarda ko'zda tutilgan tartibda hamda O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq xizmat tekshiruvi o'tkaziladi.

74. Mazkur Siyosat, korrupsiyaga qarshi qonunchilik talablari va/yoki Jamg'armaning boshqa ichki hujjatlarida mustahkamlab qo'yilgan korrupsiyaga qarshi talablar, tartib-taomillarni buzgan Jamg'arma xodimlari lavozimi, xizmat muddati va boshqa omillardan qat'iy nazar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi hamda Jamg'armaning ichki hujjatlari doirasida, ularda ko'zda tutilgan asoslar bo'yicha javobgarlikka tortiladi.

75. Korrupsiyaviy harakatlar aniqlangan taqdirda Komplaens xizmati ularni yuzaga kelish sabablari va imkoniyatlarini tahlil qiladi, shuningdek doimiy ravishda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirib boradi.

76. Ichki (xizmat) tekshiruvlari natijalari Jamg'arma direktoriga, zarur hollarda muassisga, vakolatli davlat organlariga hamda tegishli tarkibiy bo'linmalar rahbarlariga qonunchilik va ichki hujjatlarda belgilangan tartibda taqdim etiladi.

77. Jamg'arma korrupsiyaviy huquqbuzarliklarni aniqlash va tergov qilish uchun huquqni muhofaza qilish hamda boshqa davlat organlari bilan hamkorlik qiladi.

V bob. Korrupsiyaviy harakatlarga doir xabarlar

78. Jamg'arma xodimlarining harakatlari qonuniyligi yoki ichki idoraviy hujjatlar talablariga mosligi yuzasidan shubha, korrupsiyaviy harakatlar yoki boshqa qoidabuzarliklar bilan bog'liq taxminlar yoki sodir etilganligiga oid asosli gumonlar yuzaga kelgan taqdirda ular haqida Jamg'armaning umumfoydalanuvidagi aloqa kanallari orqali ochiq xabar berilishi mumkin.

79. Jamg'armaning Komplaens xizmati tomonidan umumfoydalanuvidagi aloqa kanallari, jumladan telegramm bot va shunga o'xshash ochiq xabar berish tizimlarini joriy qiladi.

80. Jamg'armaning rasmiy veb-saytidagi "Korrupsiyaga qarshi kurashish" bo'limi orqali korrupsiya holatlari bo'yicha xabar berish hamda so'rovnomalarni o'tkazish tizimini yaratadi.

81. Jamg'arma o'z vakolatlari va mavjud imkoniyatlari doirasida qoidabuzarlikka oid asosli axborotni taqdim etgan shaxsga doir ma'lumotlar maxfiyligini ta'minlaydi,

O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida ko'zda tutilgan holatlar bundan mustasno. Jamg'arma korrupsiya holatlari bo'yicha xabar bergan shaxslar, shu jumladan xodimlar ta'qib qilinmasligini ta'minlaydi.

82. Jamg'arma o'z xodimlari manfaatlarini himoya qiladi va boshqa xodimlarning shubhali xulq-atvori yoki mazkur Siyosatning korrupsiyaga qarshi kurashish talablari buzilgan bo'lishi mumkinligi haqida vijdonan xabar bergan xodimlarga nisbatan ishdan bo'shatish, lavozimini tushirish, diskriminatsiya, zulm o'tkazish, ta'qib qilish singari o'ch olish harakatlariga yo'l qo'yilmasligini kafolatlaydi.

83. Jamg'armaning aloqa kanallari orqali kelib tushgan barcha xabarlar Jamg'arma mas'ul shaxslari tomonidan O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, Jamg'armadagi korrupsiyaviy harakatlar to'g'risida xabar berishga mo'ljallangan aloqa kanallari orqali kelib tushgan xabarlarni qabul qilish, ularni ko'rib chiqishga oid ichki hujjatlar va Jamg'armaning boshqa ichki hujjatlariga muvofiq o'z vaqtida hamda xolisona ko'rib chiqiladi.

84. Jamg'arma xodimlari tomonidan ataylab yolg'on xabar yuborish mazkur Siyosat talablarini buzish va etikaga zid xulq-atvor namunasi sifatida baholanadi, bu haqida xabar bergan shaxs esa o'z navbatida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi hamda Jamg'armaning ichki hujjatlariga muvofiq javobgarlikka tortilishi mumkin.

VI bob. Qayta ko'rib chiqish va o'zgarishlar kiritish tartibi

85. Mazkur Siyosat kamida ikki yilda bir marta yoki zaruratga ko'ra vaqti-vaqti bilan Siyosatning maqsadlari yo'lida zarur o'zgarishlar va qo'shimchalarni aniqlash maqsadida qayta ko'rib chiqiladi.

Mazkur Siyosat quyidagi hollarda qayta ko'rib chiqilishi va to'g'rilanishi mumkin:

mavjud korrupsiyaga qarshi siyosatlar va tartib-taomillarni qayta ko'rib chiqish zaruratini yuzaga keltiruvchi O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurash sohasidagi qonunchiligi o'zgarganda;

samarasiz korrupsiyaga qarshi nazorat tadbirlari va tartib-taomillari aniqlanganda, shuningdek Jamg'arma faoliyatida korrupsiyaning oldini olish hamda unga qarshi kurashga qaratilgan kompleks chora-tadbirlarni takomillashtirish zarurati yuzaga kelganda;

Jamg'armaning tashkiliy tuzilmasi va/yoki funksiyalarining o'ziga xos jihatlari o'zgarganda va boshqa hollarda.

86. Komplaens xizmati mazkur Siyosatning dolzarbligini ta'minlash, qonunchilikdagi o'zgarishlarni monitoring qilish va uni takomillashtirish bo'yicha takliflar kiritish uchun mas'ul hisoblanadi.

87. Mazkur Siyosatga o'zgartish va qo'shimchalar Komplaens xizmatining taklifi hamda yuridik xizmatning huquqiy ekspertizasi asosida Jamg'arma direktori tomonidan,

Jamg'arma Ustavi yoki muassis hujjatlarida boshqacha tartib belgilangan bo'lsa, tegishli vakolatli organ tomonidan tasdiqlanadi.

88. Qonunchilikda mazkur Siyosatda nazarda tutilganidan boshqacha yoki qo'shimcha talablar belgilangan taqdirda, qonunchilik talablari qo'llaniladi va Siyosat tegishli ravishda qayta ko'rib chiqiladi.